

Nr 228.

Av fru **Ewerlöf m. fl.**, om *uppflyttning i lönegrad av osteologbefattningen vid statens historiska museum.*

I sina anslagsäskanden för nästkommande budgetår yrkar Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien bland annat en uppflyttning av en osteolog (benforskare) från lönegrad Ce 25 till Ce 27. Departementschefen har icke ansett sig kunna tillstyrka denna utgiftsökning.

Ifrågavarande osteolog, N. G. Gejvall, är innehavare av den 1948 nyinrättade befattningen som osteolog vid statens historiska museum. Det betyder inte att behovet av denna post först då gjorde sig gällande; redan 1935 hade ett flertal vetenskapliga akademier och samfund förenat sig i en skrivelse till Konungen med anhållande om inrättande av en dylik post. Gejvall är landets ende specialist på detta område och har ända sedan 1936 nedlagt ett energiskt arbete på att utveckla och utnyttja dess möjligheter. Redan 1939 fick han internationell publicitet; 1949 yttrade Grahame Clark i en lång och erkännansam recension i den engelska tidskriften "Antiquity" (No. 89 March 1949) över ett arbete av Gejvall om en metod för bestämning av brända ben:

The theoretical importance of this line of inquiry is evident, since it opens up the possibility of recovering vital statistics bearing on the age-composition and expectation of life of prehistoric populations, and on the size of individual communities, for the long and crucial periods during which urnfield burial prevailed over extensive parts of Europe. The practical implications are also important.

Samma uppfattning om betydelsen av Gejvalls metoder för fornforskningen — och även om hans personliga insatser på detta område — framkommer i ett för oss uppvisat intyg från professor Märten Stenberger.

I andra intyg framkommer betydelsen av osteologien och av den insats Gejvall gjort inom denna vetenskap för högst vitala och dagsaktuella problem. Professorn vid karolinska institutet Knut Lindblom intygar det värde för den medicinska utforskningen av aktuella sjukdomar, som ligger i ett osteologiskt material från gångna tider. "Det måste ur den medicinska forskningens synpunkt betraktas som en trängande angelägenhet att ett sådant material icke blott bevaras utan under sakkunnig ledning och med tillräckliga resurser ordnas och bearbetas." Professorn vid tandläkarhögskolan i Stockholm Anders Lundström betygar osteologiens värde för odontologien. Överdirektören Harry Söderman vid statens kriminaltekniska anstalt intygar, att Gejvalls arbete har praktisk betydelse för kriminal-

vetenskapen, och säger bland annat "Genom ett snabbt utförande ha dessa identifieringar i flera fall förhindrat långvariga och kostsamma utredningar. Gejvalls senaste metoder att på brända och förkolnade skelettdelar utföra liknande identifieringar äro internationellt kända och resultaten praktiskt brukbara även inom kriminaltekniskt arbete."

Av dessa omnämmanden framgår att osteologien är en betydelsefull vetenskapsgren. Det kan då inte anses rimligt att dess ende — och mycket skicklige — företrädare här i landet skall lönemässigt behandlas så, att endast idealitet och ett brinnande intresse för vetenskapen håller honom kvar i sitt arbete på att utveckla denna vetenskap och utnyttja dess möjligheter. Sverige är stolt över sin position som ett vetenskapligt högtstående land, men denna position får icke som i föreliggande fall byggas på uppenbara personliga uppoffringar från enskilda forskare. Det är hela landets sak att bära kostnaden för vår vetenskap — inte bara forskarens. Det bör påpekas, att Gejvall som filosofie licentiat är lektorskompetent — detta utan hänsyn till hans långt över examensstandarden gående forskningsgärning. Men hans nuvarande löneställning är sämre än en läroverksadjunkts. Vi anse det ytterst angeläget att han i någon mån kompenseras genom att akademiens hemställan bifalles.

Vi hemställa,

att riksdagen måtte dels besluta att osteologbefattningen vid statens historiska museum skall inplaceras i lönegrad Ce 27, dels till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar för budgetåret 1954/55 anvisa ett förslagsanslag av 1 269 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1954.

Elsa Ewerlöf.

Elis Håstad.

Harald Hallén.

Gunnar Helén.

Jean Braconier.